

Glogier, Marek

Z prac Komisji Prasoznawczej Oddziału PAN w Krakowie : październik 1999 - czerwiec 2000

Rocznik Historii Prasy Polskiej 3/2(6), 335-338

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Marek
GLOGIER

**Z prac Komisji Prasoznawczej
Oddziału PAN w Krakowie
(październik 1999–czerwiec 2000)**

From the Work of the Press Research Committee
of the Polish Academy of Science, Cracow Branch
(October 1996–June 2000)

Komisja Prasoznawcza pracuje w rytmie roku akademickiego. Jej funkcją podstawową jest integracja środowiska naukowego zajmującego się badaniami nad prasą, społeczna działalność odczytowa i towarzyszące jej poczynania organizacyjne oraz — w miarę dopływu subwencji — działalność wydawnicza. We wzmiankowanym okresie wszystkie powyższe funkcje realizowane były w sposób zadowalający tak zarząd komisji jak i 24-osobowe grono członków. W każdym zeszycie „Rocznika Historii Prasy Polskiej można znaleźć szczegółowe dane o „życiu komisji” oraz osobistych sukcesach jej członków. W obecnym, już czwartym sprawozdaniu, dodatkowo znajdziemy informacje o uczestnikach zebrań naukowych i wykaz najnowszych publikacji prasoznawczych członków komisji.

Działalność odczytowa

Zorganizowano 9 otwartych posiedzeń naukowych, anonsowanych na łamach „Dziennika Polskiego”. Od lat regularnie odbywają się one w każdą drugą środę miesiąca o godz. 17 w gmachu Polskiej Akademii Umiejętności przy ul. Sławkowskiej 17. Roczny harmonogram zebrań układany jest przez zarząd we wrześniu, do tego czasu zazwyczaj przyjmowane są zgłoszenia referatów i sugestie terminu gotowości ich odczytu przez autorów.

W minionym roku referaty wygłosiło 6 członków komisji oraz 3 gości spoza jej grona. Wśród autorów znalazło się 5 osób znanych już ze swych odczytów w roku ubiegłym. Problematyka odczytów była zróżnicowana i przedstawiała się następująco:

Rok 1999

- X: *Geneza likwidacji RSW „Prasa-Książka-Ruch” 1989–1990*
(prof. nadzw. dr hab. Andrzej Notkowski, Warszawa–Kraków)
- XI: *Antykomunistyczna prasa rzeszowska w latach 1944–1953*
(dr hab. prof. WSP Zofia Sokół, Kielce)
- XII: *„Szkice do pamiętników” Jana Stankiewicza, redaktora koncernu „Ilustrowanego Kuriera Codziennego”*
(mgr Ewa Bogdanowska-Spuła, Kraków)

Rok 2000

- I: *Naukowe czasopiśmiennictwo lekarskie w Polsce (1918–1939)*
(dr Grażyna Wrona, Akademia Pedagogiczna, Kraków)
- II: *Przełom XIX–XX wieku w oświetleniu ówczesnej prasy polskiej*
(dr Sylwester Dziki, Uniwersytet Jagielloński)
- III: *Transformacja dzienników krakowskich (1989–1998)*
(mgr Władysław Kolasa, Akademia Pedagogiczna, Kraków)
- IV: *Związki historyków lwowskich z prasą (1860–1918)*
(dr Alfred Toczek, Akademia Pedagogiczna, Kraków)
- V: *Tygodnik „Polityka” w latach 1957–1989*
(dr hab. prof. WSP Tomasz Mielczarek, Kielce)
- VI: *Stosunek do obcych ideologii i mocarstw zachodnich w czasopiśmie konspiracyjnych Narodowej Demokracji (1939–1945)*
(dr Jerzy Seniów, Kraków)

Ogółem w posiedzeniach wzięło udział 146 osób, tworząc bardzo niejednolite audytorium. Oprócz stałych członków komisji, z wybranych odczytów korzystali: nauczyciele akademicy AP i UJ, nauczyciele szkół średnich, doktoranci, goście z Instytutów Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz WSP w Rzeszowie, studenci ze specjalizacji „Czasopiśmiennictwo polskie 19 i 20 wieku” prowadzonej w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej AP, pracownicy bibliotek — Akademii Pedagogicznej, Papieskiej Akademii Teologicznej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Biblioteki Medycznej UJ, pracownicy naukowcy Archiwum Państwowego w Krakowie, Muzeum Lotnictwa Polskiego

oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, analitycy z Ośrodka Badań Prasoznawczych UJ, członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Dziennikarzy oraz przedstawiciele redakcji „Dziennika Polskiego”.

Działalność organizacyjna

Jesień 1999 r. była dla komisji przygnębiająca. W odstępie jednego miesiąca zmarło dwóch członków kolegium redakcyjnego „Rocznika”: 20 X zmarł prof. zw. dr hab. Stanisław Grzeszczuk (1934–1999) z UJ a 22 XI zmarł prof. zw. dr hab. Wiesław Bieńkowski (1926–1999) z PAN, wiceprzewodniczący Komisji Prasoznawczej. Jedne z pierwszych obszernych biogramów pośmiertnych opublikował „Przegląd Biblioteczny” (organ Biblioteki PAN w Warszawie) R.67:1999, z. 3, s. 241–246. Wspomnijmy, że kilka tygodni przed śmiercią profesorowi Bieńkowskiemu grono jego 14 przyjaciół-doktoranów wręczyło wydaną sumptem własnym (w nakładzie 100 egz.) książkę-dedykację pt. *Wszechświat zwany Biblioteką czyli łańcuckie peregrynacje z Mistrzem*, oprac. red. A. Gruca, J. Kabata, A. Suchoń, Kraków 1999.

Wiosną roku 2000 Prezydium PAN w Krakowie powołało w skład Kolegium Redakcyjnego „Rocznika...” dr. hab. Irenę Sochę, prof. nadzw. Uniwersytetu Śląskiego.

Jesień 1999 r. była też dla członków komisji istotnym okresem promocyjnym. I tak 23 X dr hab. prof. AP Krzysztof Woźniakowski, sekretarz naukowy komisji, odbył dwa spotkania autorskie podczas III Krajowych Targów Książki w Krakowie. Spotkania firmowało Wydawnictwo Naukowe AP, które wydało książkę Autora złożoną z 12 szkiców historycznych dotyczących także dziejów prasy. Nadto 3–4 XI część członków komisji wygłosiła swoje referaty podczas V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Kraków–Lwów: Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku” organizowanej przez IBIN Akademii Pedagogicznej. Pośród 61 referentów 9 reprezentowało komisję: J. Bujak, S. Dziki, J. Jarowiecki, H. Kramarz, Z. Sokół, J. Szocki, A. Toczek, K. Woźniakowski, G. Wrona.

Działalność wydawnicza

Aktywność tę można podzielić na działalność wydawniczą komisji oraz sukcesy wydawnicze członków komisji. W pierwszym przypadku dotyczy ona „Rocznika...” Poniżej prezentujemy spojrzenie sumaryczne na wcześniej wydane zeszyty:

- Oznaczenia: I — 1998, 1/2, II — 1999, 1/3, 2/4 = 3 numery
- Publikacje: 19 + 14 + 15 = 48 tekstów
- Objętość: 320 + 211 + 276 = 1107 stron
- Nakład: 400 + 300 + 300 = 1000 egzemplarzy
- Cena: 15 + 24 + 25.

W przypadku drugim odnotowujemy osiągnięcia członków komisji w postaci opublikowanych książek własnych lub redakcji prac zbiorowych. Ogółem dotyczy to sześciu wydanych książek:

1. Jerzy Jarowiecki: *Eugeniusz Kolanko „Bard”. Poeta podziemnego Krakowa*. Kraków 1999, 207 s.
2. Jerzy Jarowiecki, Ewa Wójcick, Grażyna Wrona: *Bibliografia opracowań prasy ukazującej się w Polsce w latach 1939–1945. Część II: Publikacje z lat 1981–1997*. Kraków 1999, 1668 poz. bibliograf.
3. *Kraków–Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*. Tom IV pod red. Jerzego Jarowieckiego. Kraków 1999, 242 s. (30 art.)
4. Tomasz Goban-Klas: *Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i internetu*. Warszawa 1999, 336 s.
5. Jerzy Mikułowski-Pomorski: *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*. Kraków 1999, 153 s.
6. Krzysztof Woźniakowski: *Prasa, kultura, wojna. Studia z dziejów czasopiśmiennictwa, kultury literackiej i artystycznej lat 1939–1945*. Kraków 1999, 355 s.